

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. Różne rozumienie określenia „Europa”	10
2. Nazwa „Europa” i jej długa historia	12
3. Początki „naszej Europy” we współczesnej historiografii	14
4. Uwagi wokół współczesnych prób syntetycznego ujęcia historii Europy	15

ROZDZIAŁ I

Głębokie korzenie Europy	24
1. Nasze różnorodne społeczeństwa europejskie	25
2. Chrześcijaństwo	30
3. Klasyczne tradycje europejskiej kultury	34

ROZDZIAŁ II

„Rzeczpospolita Chrześcijańska” X–XIII w.	37
1. Powstanie „naszej Europy” – „Rzeczypospolitej Chrześcijańskiej”	37
2. Nowe społeczeństwo	40
3. Kościół i jego reformy w nowym społeczeństwie	48
4. Promocja człowieka	53
5. Zaplecze intelektualne. <i>Studium</i> i rewolucja szkolna	60
6. Edukacja dla wszystkich	66
7. Państwa. Umacniające się społeczeństwa opresyjne w trosce o jedność	71
8. „Starsza” i „młodsza” Europa. Pierwsza integracja europejska	81

ROZDZIAŁ III

Od „Rzeczypospolitej Chrześcijańskiej” do Europy (XIV–XVIII w.)	89
1. „Długie średniowiecze” (XIV–XVIII w.).....	90
2. Społeczeństwo chrześcijańskie.....	100
3. Państwa.....	109
a. Różnorodność sytuacji. Siła tradycji unijnych.....	109
b. Rzeczpospolita Obojga (Wielu) Narodów i nowe absolutyzmy.....	112
c. Rozbiory Rzeczypospolitej – prawo i tradycja łamane.....	121
4. Oświecenie i rewolucja.....	122

ROZDZIAŁ IV

Europa w XIX–XXI w.	135
1. Główne etapy dziejów politycznych.....	135
a. Rewolucja i Europa napoleońska.....	135
b. „Koncert mocarstw” w XIX w.	137
c. Europa w XX w. (1914–1921/23).....	142
d. Europa w XX w. (1919–1939).....	146
e. Europa w XX w. (1939–1945–1947).....	149
f. Europa XX w. (1947–1991).....	156
g. U progu XXI w.	163
2. Społeczeństwa europejskie w XIX–XX w.	165
a. Demografia. Od wzrostu do kryzysu.....	166
b. Od wsi do miasta. Urbanizacja.....	171
c. Demokracja. Powolna droga tworzenia jej podstaw.....	174
d. Chrześcijaństwo w nowym świecie europejskim XIX–XXI w.	179
e. Narody – rosnąca siła w społeczeństwach europejskich XIX–XX w.	187
3. Totalitaryzmy europejskie.....	194
4. Unia Europejska.....	205
BIBLIOGRAFIA	220
SPIS TABEL I MAP	234
INDEKS	235